

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ö királyi fensége vednöksége alatt álló Szittnya Osztályának közlönye.

Előfizetési ára:

Zsenge évre . . . 3 mt - kr.
Fél évre . . . 1 . 50 -
Negyed évre . . . 80 -

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra czimezve **Turocz-Szt.-Mártonba** küldendők.
A hivatalos hirdetéseket, kéziratokat **péntekig** kérjük beküldeni

Hivatalos hirdetések díja:

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.

A szabad sajtó túlzásai.

(s.) Sajtóságos eljárást látunk nap nap mellett érvényesülni a sajtóban, mely nem szűnik meg belső nyomoruságainkat túlzottan s kíméletlenül tárt fel a világ előtt

Teszik ezt nemcsak a nemzetiségi lapjaink, melyek üzletszerűleg foglalognak nemzetünk és intézményeink gyalázásával, de egyes túlbuzgó s magukat a nemzet szolgálataiban állónak hirdető hazafiás (?) lapjaink is.

Ha a külföld olvasná lapjainkat s azokból akarna tájékozódni, azt következtethetné ezekből, hogy ez az ország valóságos rablófészek, hol az atyafiság, komaság, a protekció és a kortesszofizálás több jogot adnának a hivatalviselésre, mint az értelem, az erkölcs és a gondos iskolázottság s hogy a hivatalnokok nálunk minden ellenőrzés nélkül teszik szolgálataikat; az intelligens, becsületos és más országokhoz mérve sanyarúan fizetett tisztviselőinket mi nem is tudjuk megbecsülni, mert nálunk minden nap fordulnak elő csalások, zsarolások, hivatalos hatalommal való visszaélések és a személyes szabadság megsértései.

Mint mindenütt a világon, nálunk sem jobbakk, sem rosszabbakk az emberek, csak hogy pellengére állitunk mindent, míg a más államokban előforduló hasonló hibákat azok bölcselel hallgatják s így a kíl szín szerint ott a dolgok jobban mennek. Pedig a közéletben mindenütt találni visszaé-

léseket, hivatali büntetteket éppen annyit, mint nálunk.

Nézünk csak Angliát. Hol van nagyobb protekció, hol van nagyobb nepotizmus, mint ott. Még a korteskedés is nagyobb mérvben dül ott, mint nálunk, de hát erről a "Times" és a többi lapok bölcselel hallgatnak s nem gyalázzák ezért le nemzetüket. Mert ily eljárások a közhatalok tekintélyét, de a közboldogságot is megrendítik, elkeserítik a kedélyeket, az állam hitelét, tekintélyét a külföld előtt teljesen lerontják. Erre pedig nekünk nincs szükségünk, úgy sincs a világon talán egy nemzet sem, melynek annyi bel- és küllelenség lenne, mint nekünk, magyaroknak. Kinek van annyi irigye, mint nekünk, kik ki vagyunk kiáltva mint a világ legtermékenyebb országa, mert nálunk megterem böven minden, amire az embernek jólétéhez szüksége van: bor, búza, rozs, árpa, nekünk vannak a legszebb lovak, marhák, juhaink, sőt még az asszonyaink is szebbek, mint a világ bármely vidékein.

Meg van tehát nálunk bővíben minden, a mi az embereket boldoggá teheti, ez pedig már magában annyi, a mi a többi népekét kell, hogy irigyeljenk tege és ha már most mi magunkat gyalázzuk, egyes gazemberekért, a kik közöttünk is úgy, mint mindenütt a világon találkoznak, ennek is csak mi valljuk a kárát.

Mig ellenben, ha mi a szennyesünet nem kürtöljük ki a világba s hagyjuk a gonoszokat a törvény útján bünhődni és ebből nem csinálunk na-

gyobb lármát, mint kell s mintál vészük ily esetekben a külföld újságirodalmát, csinján bánunk el ezen szomorú ügyekkel, higgyék el újság író urak, hogy ekkor bár irigyeltek, de tiszteltek maradtunk az egész világ előtt s nem fog bennünket sem belsem küllelenségeink közül senkiesem lealacsonyítani és gyalázni.

Szép az a sajtósabadság, de csak azoknak való, akik tudnak azzal élni.

Az evésről.*

Irtá: Szabados Károly.

Ha mindazon szükséges tudnivalókat és elveket, melyeket az evésnél alkalmaznunk kell, figyelembe vesszük, bátran állithatjuk, hogy a helyes módon való evés művészet, melyvel manapság sok ember vajmi keveset törődik. Innen van azután, hogy ezeknél az evés egészségüknek ellenségévé válik a helyett, hogy rendeltetéséhez képest azt előmozdítana s támogatná.

A helyes, ésszerű evés valójában megköveteli, hogy e részben folyton tekintettel legyünk a szerves élet természetére s a föltételeire a tápanyagok ismeretére s ezeknek helyes választására, s végül a mi mindezeknek föltételei, az az erkölcsi elhatározás és erő, melynek alapján vágyaink és szokásaink korlátozhatók legyenek. Ez utóbbi különösen hangsúlyozzuk, mert a legtöbb ember nem bír azzal az önelhatározással, a melynél fogva csak akkor egyék, a mikor éhes, s ne akkor, mikor neki a megállapított házi szokáshoz képest föltálnak. Valójában, ha egyes emberek s családok evési módját csak kissé is szembeyre vesszük, csodálkozunk

* A HÁZI KÖZLÖNYBŐL.

kell, hogy még élnek: mert hogy ezek nem egészségesek, arról tanúsíthatják a házi orvos, kinek ilyen falánk család körében mindig meggyűlik a baja. Ezeknél a természetes étvágy, a folytonos zabálás következtében, mesterséges étvágygyá, érzéki ingerrel fajult át, mely izlési étvágyat daczára annak, hogy folyton kielégítik, mégis állandóan kísérik őket. Kulturéletünk fokozott érzékisége, a kellemességek élénkebb képzetei ezeknél folytonos működésben vannak s élesztik a hamis étvágyt. Ennek következtében kellenél többet esznek, kitagítják gyomrukát, mely a szakadatlan s fárasztó működés következtében előbb-utóbb fölmondja szolgáltatást. Ezek szolgáltatják azoknak a táborát, kik elromlott gyomruk miatt folytonosan jagatnak, doktorok után futkosnak s furdóké utazgatnak a helyett, hogy az evésnek ésszerű elveit figyelembe vennék.

Ezeket az elveket következőkben adjuk: 1. Egyél a mikor éhes vagy, de hagyj föl az evéssel, mielőly jöjjálktál! A jól lakás utáni evés túl izgatja a gyomrot s alapját veti meg a folyton zaklató mesterséges étvágnak.

2. Szigorú rendet tarts az evés idejére nézve! A ki e részben mindennap egy és ugyanazon időben eszik, annak ezen időre mindig rendezes beáll az éhség érzete s étvágygyal fogja megenni ételét. Az étkezés felbőntéknél naponként a szokásos három főidőben történjék: reggel, délen és este. Legtermészetesebb beosztása ezen időnek az, hogy az egyik evési időtartamról a másikig legalább is öt-hat órai időhöz legyen hogy az emésztési folyamat tökéletesen beveződjék. A gyomornak sem szabad folytonosan emésztetnie, neki is van szüksége több-kevesebb pihenésre. Áll ez különösen

TÁRCZA.

Levél a bokrétában.

— Hohó, majd lepsz a labomról, mégse vennél észre?
— Ah-ah... pardon... szervusz... jó estét...
— Várj csak, hadd nézzem meg az órámat. Délölt kilenc óra... Hm, és te jó estét kívánsz?
— Bocsáss meg, oly zavart vagyok...
— Te fű, neked valami bajod van.
— Semmi. Semmi.
— Na, ne tagadd. Tudod, hogy egykor jó pajtasok voltunk, nem volt titkunk egymás előtt. Persze, azóta menyecske van a házadnál.
— És anyós!
— Ohó, milyen elkeseredett hang. Tehát az anyós? Fiam, vallj be mindent. Nem egyszer rántottuk ki egymást a hinárból, hátha most is sikerül.
A barátok kalóltve járkáltak tovább.
— Hát tudd meg, kedves Marczim, hogy borzasztó jelenetem volt odahaza.
— Szegény Károly!
— Ugy elfutottam hazulról, hogy...
— Meg sem álltal, míg belém nem botlottál. De mi gonoszat is követélt el.
— Azt, hogy nem akarok a népszínházba menni.
— No az csak nem baj.
— Az ám, no de a feleségem szeretne menni.
— Miért is ne?

— Az anyósom is.
— Ej, ej. Azért elmehetnél egyszer a feleséged kedvéért.
— De mikor nem tehetem, tisztá lehetelenség.
— Mondt hát meg, hogy miért?
— Hallgass meg, bevallok mindent.
— Csupa ful vagyok.
— Ismered a szép Gondát?
— Ahá, leány van a dologban? Óh, te vén képé, hahaha, mindig a régi.
— Édes istenem, akaratom ellenére kerültem a hinárba.
— Mikor?
— Egy hónappal azelőtt.
— És még mindig benne rekedsz.
— Sőt még jobban besüppedek. Eleinte magam is azt gondoltam, hogy könnyű lesz tőle szabadulnom, de most már nem is akarok menekülni. Bolondulásig szerettem.
— Szegény fű.
— Na, és most képzeld, ha megpillant, a mint nőmmel és anyósommal a páholyban ülök. Hiszen fogalma sincs róla, hogy házas ember vagyok!
— Rettenetes volna.
— Irtózatos.
— De azért lehetne segíteni a dolgon.
— Adj tanácsot, kedves barátom belefog, lallak imámba érte.
— Milyen kegyesség! Figyelj reám: Azonnal megveszed a páholy jegyet.
— De Gondá.
— Csitt! Kibékítet a feleségedet.
— Könnyű lesz.
— És az anyósodat.
— Jaj!

— Este levelet írsz Gondának. Értesítet, hogy vidéki rokonaid érkeztek, és azokkal vagy a színházban. Küldj neki virágot és azután szent lesz a béke.
— Pompás megteszem. Isten áldjon meg!
— Szervusz!
— Kedves aranyos kis Karesikám, tudtam el, hogy nincs neked párod.
— Mit ne tennék meg, ha örömet okozok neked.
— Színházba menni nem oly hallatlan áldozat vóm uram, veti közbe az anyós dühös pillantással.
— De mama, szól a menyecske.
— Nekem ne komédiázzék senki!
— Mama, on elfelejté, hogy számtanácsos vagyok, komoly hivatalnok, az én helyem nincs a színházban. De azért szívesen emegyek az önhöz kedvéért, szól Károly méltóságosan.
— Nos hát menjünk. A kocsi várakozik. Elhajattak.
Károly meglehetősen izgatott volt. Iparokodott szerlelett szeretetreméltótnak lenni, udvarolt nejeinek anyósának, és csakugyan, mely helyet foglaltak a páholyban, szent volt a béke.
Időközben talált rá módot, hogy virágcokrot rendezjen Gondá számára és levelet csúsztasson bele, melyben tudtára adja a művésznőnek, hogy azok a hölgyek, kikkel a páholyban ül, vidéki rokonok.
Az előadás javában folyt, Károly megnyugvással vette észre, hogy Gondá nem lövel feleje haragos pillantásokat. Ennek,

annyiya megőrült, hogy neje számára is rendelt csokrot.

A csinos bokrétát elhozhattak.
— Milyen kedves vagy kiáltott fel a menyecske elragadtatva.
— Még az anyós is helyeslőleg bólintott fejével.

Az asszonyka nézegette a virágokat. Egy szerre meglepett meglátatott tette.
— Mi bajod lellem, kérdi amama.
— Levél van a csokorban.
— Micsoda? riadt fel Károly; ki merész tudtomon kívül leveleket csempészni hozzád.
— Csitt vóm uram, dörmögi az anyós, ide néznek.

A következő pillanatban már kezébe volt a levél.
— El akarom olvasni, sziszegi Károly.
— Előbb rajtam a sor!

A tisztas asszonyság elolvasta a levélkét és aztán megemissitő tekintettel fordult veje felé.

— Hogyan én irta ezt: — Mit, mit, rebegi Károly, ki rémülten vette észre, hogy anyósa azon levelet tartja kezébe, melyet ő Gondának küldött.

— Ah, hát én vén elefant vagyok, a leányom pedig egy vidéki bazsarózsa, kit magának kell színházba vezetni? Ah, ön drága galambomnak szólit színezőket. Áh, ön házasságtörő. Menjünk leányom.

És a hölgyek hirtelen távoztak, magára hagyva Károlyt, ki kétségbeesve tekintett utánuk.

oly emberekre nézve, kik szellemileg vannak elfogyva; de áll ez azokra nézve is, kik anyagi izommunkát végeznek, mert ezáltal az emésztés alatt elvonatik a gyomortól a kellő vérmennyiség.

Reggel, tehát éji nyugalom után a gyomor kevéssel is béni, többlet nem kíván. De több nem is valódi javára s kevés is könnyen emészthető legyen. Mozgas, foglalkozás közben rendszerint a delet érjék el, mire az étvágy ismét követelőleg nyilatkozik. Dél tehát a második okszerű időszak, melyben a test tápsükségeit kell kielégíteni. Vannak azonban, a kik erősebb mozgás következményeként délnél egy-két órával előbb érzik szükségét az evésnek s villás reggelizni szoktak. Nem baj, ha belőle annyit élveznek csupán, a mennyi éppen elegendő kifutni. Az sem baj, ha ily villás reggelivel az étvágyat végkép is kielégítik, csak azután ebédezz előbb ne üljének, semmint az étvágy jelenti. Az étvágyat mesterségesen, szesztartalmú italokkal, főleg pálinkávallel erősítsék. Akármilyen, káros eredményű, téves felfogás. A pálinka a gyomrot felizgatja ugyan, s gerjeszt némelykor hamis étvágyat is, de az izgalomra elmaradhatatlanul következő lehangolás éppen oly időben áll be, mikor a gyomornak a befogadott ebed emésztéséhez a legnagyobb erejét kellene kifejtene.

A délnél kielégített gyomor a bevett ételkímőseggel, valamint a testmozgás révén képest 6-7 óra múlva kíván ismét kielégítést; az estbedéni tehát ez az okszerű időszak. A ki estbedéni az étvágy kétségére miatt később kénytelen elkölteni, annak később is kell lefednie; mert a ki tele gyomorral adja át magát az éji nyugalomnak, annak azért, mert ily állapotban a vérkeringés nem egyenletes, nyugtalanított lesznek álmai, teste a napi fáradságot nem pihenés némi hajlam mellett a gutatútes veszélyének teszi ki magát.

3. Sohase egyél addig, mig jól lakás érzete édes közben áll elő, hanem akkor hagyd fel az evéssel, miként a példabeszéd is tartja; mikor legjobban eszik, azaz a mikor az étvágy érzet le van csillapítva. A ki addig eszik, mig gyomorában a sok ételtől és italtól nyomást nem érez s kénytelen a testén feszülő kezdő ruháját tágítani, az tuncya lesz nemcsak testileg, hanem szellemileg is kedélyileg is — s bizonyos aldozatul esik az emésztési bajoknak s a táplálkozási életben való visszaesésnek. Ezeknek megszüntetésül adjuk egy hírneves orvosnak azt a nyilatkozatát, mely szerint több ember halt már meg a túlságos evéstől, mint az ehégtől. A ki friss levegőben mozog s erősebb izommunkát végez, annak elfogyasztott erje

és anyagának pótlására több táplálékra van szüksége, mint a szobában asztal mellett ülöknek, kinek testében az anyagcsere nem oly élénk s kiben eszerint a fölsőleges tápanyag kóranyagává válik. Az ilyen szobában ülő s falánk emberek az evésben való túlzottsággal az arcz sápadt színében, testének apadásában, emésztési bántalmakban s ezeknek természetesen következményeiben nyeri kinyomatát. A tápanyagnak mennyiségét tehát mindig testmozgás és lélekéhez kell arányosítani; mert nem elég a táplálékot csak megemészteni, hanem szükséges, hogy az a lélekész által megszivesse, a kellő testmozgás segítségével a vérbe és mirigyekbe bevezessék. Ezért szükséges, hogy minden étkezés után erősebb mozgás és lélegzés következék. E nagyobb mozgásnak azonban nem szabad közvetlenül az étkezés után történnie, mert akkor egy-két óráig a gyomornak az emésztés körül nagyobb szükség van a vére, hogy a tápszerkeket elválassza.

4. Rágd meg jól az ételeket! Ismét egy fontos figyelmeztetés, melyet sokan elmulasztanak. Az ételeknek kellő megrágása, különösen a szilárdabbaké oly fontos, hogy azt nem lehet eléggé ajánlani. A mit érszenben a fogak elmulasztanak, azt a gyomor keserül meg. Az ételek kellő megrágásának egy másik fontos szükségessége abban áll, hogy ezalatt az ételek a szájból keljenek be legyenek nyálazva s így előkészítve jussanak csak a gyomorba. Gyorsan evő emberek rendszeren nem rágják meg jól az ételeket s ezek rendszeren szenvednek is egészségüknél. Mentől több nyállal visszkü táplálékunkat a gyomorba, annál tökéletesebben megy végbe az emésztési folyamat; különösen áll ez a térszámamú ételeknél, melyek kellő nyál nélkül alig volnának megemészthetők. Ugyan e célból nagyon jól étkezés után egy kevés, késéghygni sőt a szájból földolnani s az e közben fejlődött nyálal utólag a gyomorba juttatni.

5. Ne igyál étkezés alatt, legalább ne sokat és sokszor. A sok víz nagyon telíti a gyomrot s földolja a gyomor savat, mely ily higitott állapotban nem képes az emésztést annyira előmozdítani, mint eredeti állapotban. A sok víz ivást édes közben a legtöbb ember pusztá szokásból sajátította el, nem pedig szükségből.

HÍREINK.

Árvából. A trsztenai kir. kath. gym. tanartestület által a gymnasiumi táplálóintézet javára rendezett hangverseny november 10-én nagy számú közönség jelenlétében és szép sikerrel tartott meg. A mult számban közöltük az élnk műsort,

különl azt kérdezzük: mikor nősül már? Azt feleli: három alhoz ketten kellene, én pedig csak magam vagyok.

Ha módomban lenne, kurta vas volna sorsa annak, ki a legszentebb kötelesség érzetével így merészel figurálni.

Az ember így kifakad s nem gondolja meg, hogy egygyel-mással meggyulhat a baka, azért inkább óvatossággal tovább. Hogyan is kéne? Igaz az első lépésről volt a szó.

Ifjú korbanban erősen feltelem magamban, hogy emancipálok magam a látványban hitt családi boldogság elől. De az egyszer megjárta vele. Schol sem számított az ember, boldog boldogtalannak zárlataitól elől minduntalan menekülnöm kellett. Fanyar képeket vágtak az emberre, ha a nötlenséget véletlenül dicsőitleni merészeltem, csak felszeggel tekintettek felé, hogy annál könnyebben kerülje ki a figyelmelet.

De kérem, öregjéltől tanul nagyobb részt a fiatalja, látja az se, ez se, gondolja magában: minek én?

Egy szép napon azon veszem magam észre, hogy az öreg idő erősen közeledik a három kereszt felé. S ezeken a hosszú teli esteleken úgy fázik ettől az ember egyedül.

Igen ezek a hűd teli estéik; akár hogy is iobogion a tűz a kályháiban, úgy fázó mégis, úgy didergek a saját otthonomban. A komor négy fal között oly egyhangú időszerűségi minden előttem. Nem melegít felém az élet megosztás örömeinek és bánatának a sugara, minden oly pusztá, minden oly kietlen, minden oly rideg. Az ember ily morfondíroz s felejt, hogy az öregnek azon-

melynek pontjai közül különösen a zenei előadások, a magán dalelőadás és a szavaltat arattak élnk testészt. A hangversenyt a daleyuesület éneke nyitotta meg. Erre Bugala Gyuláné és Török Géza né urnök játszottak el Meyerbeer »Koronázási indulótjait, melynek végzésével felhangzott a taps és csak akkor szűnt meg, mikor műsoron kívül eljártak a »Hunyadi indulót. Kralik Marika kisasszony szép két magandalelőadása volt ketségben kívül a hangverseny fénypontja. A »Büvös vadász egy kellemes arját, majd később a »Troubadour-ból a Romanticus-terteljes, csengő alt-hangján oly praecisissal s anyyi verve-véle énekelte, hogy előadása messze fölülmulta a mükedelőt. Nagytechnikai ügyességgel és mely érzéssel játszott Bugala Gyulané urnök Székely Imre egy magyar ábrajadt. Az élnk tetszésnyilatkozatok után játékát ő is megszerzte műsoron kívül szép magyar népdaleyueggel. Török Géza né urnök és Török Géza zongorán és hegedűn játszottak Beethoven-tól a »Sonate Pathetique-ot (Cis moll Sonate), majd Pálmai Ilka kedves dalait éneken és hatással. A közönség megint csak nem farkudott az elismeréssel s addig tapsolt, míg ök is megszerzettek játékukat néhány jó magyar népdallal. — Ezután Perényi Ferenc tanár szavaltá Arany Jánostól »A hamis tanítói. Szép drámai előadása élnk tetszést aratott. Most Török Géza né urnök és Török Géza zongorán és hegedűn indult játszottak, melyet kétszer is megkeltt újránizni. A daleyuesület éneke fejzte be a hangversenyt. A hangversenyt táncmulatság követte, melyen Pityó Sándor játékszerekaravallióptó-Szent-Miklósról. A hangverseny bevétele 133 ftt 70 kr. volt. A költségek levonásával 35 ftt 09 kr. maradt a gymnasiumi alumnumnak. Jevéiket megváltották: Varady Móricz rózsahygi gyom. igazgató 1 fttal, Székely Adolf alsó-kubini főerdész 2 fttal, Florek János alsó kubini erdőgyakornok 1 fttal, Teplánky Benjamin 1 fttal, Taupet Károly thurdosini adópénztáros 1 fttal; felüliztek: Kovalki Mór 80 kr. Kohut Antal 2 ftt 60 kr. Bacho Gyula 40 kr. Sztrakek János 60 kr. Szentmiklósi Ödön 70 kr. Meresz István 60 kr. ifj Bulla György 1 ftt 90 kr. Zoubeik János 40 kr. Szmertany János 40 kr. Vilesek Jenő 40 kr. Vilesek Alonoz 90 kr. Torók Gyula 10 kr. Pollatek 60 kr.

NYILVÁNOS NYUGTÁZÁS az azon kegyadományokról, melyek a trsztenai kir. kath. gym. alumnem javára a nagy szünidő alatt s a közölt gyűjtésből befolytak: (III. kimutatás.) Zgama János 60 kr. Janblonsky József 50 kr. Luczy István 40 kr. Palonek

József 10 kr. Sprlag Vincez 10 kr. Sprlag Károly 10 kr. Sprlag József 10 kr. Reich Márk 10 kr. Simpler Mór 10 kr. Szuhay János csendör 20 kr. Petrisetria Mihály 10 kr. Kurcz Miksa 20 kr. Özv. Morincek Rozália 20 kr. Messinger S. 30 kr. N. N. 10 kr. Djubak Ignác 30 kr. Machay András 50 kr. Vdooka János 10 kr. Rokiczky János 30 kr. Tomalya Verona 20 kr. Török Géza gyógyászerész 2 ftt. Abafly Elek fészol-gabiró 1 ftt. Simoncsis Károly sóhivatali ellenör 1 ftt. Thurdossin városa 1 ftt. Zselezynyak Ignacs tanító 1 ftt. Taupert Károly adóhivatali pénztáros 1 ftt. Vincez Géza csendör 20 kr. Lövenbeim Gyula csendör 10 kr. Andrejkovic Ignác 1 ftt. Murdzsák József esperes-plebános 1 ftt. Klein Lajos postamester 1 ftt. Roth Jakab 30 kr. Szüksits Antal 50 kr. Sidler Mór 20 kr. Krees Márk 20 kr. Neumann Károly 20 kr. Cibulka Soma erdész 1 ftt. Hammermüller Vilmos 30 kr. Duklaner Samu, 30 kr. Bugala József 50 kr. Breukusz Pál 20 kr. Scharf Herman 20 kr. Titoly György biró 1 ftt. Schein Adolf 20 kr. Stein Mór 50 kr. Kovalki Antal biró 50 kr. Roth A. 60 kr. Szucsák János albírno 30 kr. Jablonsky András 50 kr. Meisel Kálmán 10 kr. Bugala Péter 40 kr. N. N. 44 kr. Nikel János biró 30 kr. N. N. 50 kr. Galvony János 50 kr. Schein Samu 1 ftt. Adamek István 30 kr. Florek Antal rapcsai plebános 1 ftt. Bruk József, rapcsai segédlelkész 1 ftt. Zsuffa János biró 1 ftt. Demian Elek erdész 1 ftt. Silbinger Bernát 1 ftt. A befolyt kegyadományokból a folyó tanévben 6 tanuló kap a táplálóintézetben ellátást. A szives kegyadományokért fogadják a nemesszülő adakozók a táplálóintézet elnökség s az alumnemot kezelő tanari kar legősztőbb közönségét. Trsztenan, 1888. évi november hó 6 án.

Dorsák Gyula,

mint az alumnem elnöke

A Rózsahegy-i honvédkészlő-alj nov. hó 27-én tett nagyobb menetyakorlat alkalmából Alsó Kubinba érkezett az összes tiszteket és Habróvszky őrnagyval az élnk. Az alsókubini intelligencia nagy lelkesedéssel fogadta a tiszteket és arra törekedett, hogy honvédeknek Alsó-Kubinba való egy nap tartózkodását mennél kellemesebb tegye.

Országos vásár volt e hó 26-án Alsó-Kubinban. A kedvező időjárásnak megfelelően meglehetősen nagy látogatottság is volt tapasztalható. Most is legnagyobbor fogalom a sertésekben. Bésből és Lengyelországból is voltak jelen sertéskereskedők, a kik ezrekre menő összegeken vásároították írt sertéseket és kilátásba helyezték, hogy a karácsonyi kis vásárra is megjelennek.

A mint a felvonás véget ért, rohant Gonda öltözőbe.

— Az iszent, mit tettel a virágommal?

— Pihá, számon kéred tőlem.

— De szerencsétlenség tész. Hiszen a csokorban volt.

— Ékszer, ékszer?

— Nem, hanem levél.

— Ah úgy, nos hát tudd meg, hogy, ha néha pénzütsükségben vagyok, az érkező csokrokat azonnal eladom egy ismerős virágkereskedőnek. S ma meglehetősen szükségben voltam.

— Tönrre tettel. A feleségemnek vettem meg a bokrétát.

— Hahaha, szegény kisbolondom, hahaha. Mikor váltok?

— Kigyó vagy, a feleségemmel majd csak kibékülök, de töled válok.

MOROUZ.

Az első lépés.

Írta: Fa Jankó.

A hosszú teli esték kezdetén sok mindenféle jó és rossz gondolat kavargó nehéz fejemben, a mit papírra vetni szeretnék, hogy hízleljelek vele valáknak.

A sok közül kiválasztok magamnak egyet, a legeszebb s gondolkodom, pl. a nősülésről. De hogy, mikép? Alig merek az ilyennek belefogni. Tudok pozitív eseteket, hol a tapasztalt férfiak mondogatják, hogy itt kezdődik az élet filozofiának a vége. Magában véve, ez is elég botránnyos érv az első lépés merész kezdetéhez. Még ennél borzasztóbbakat is lehet hallani pl. mikor vala-

nal itt kell lennie. Egy kis rend, ezeket az arczképeket ide s megván. Kérem sohasem kívánok egyebet, mint egy okos öreget a házbán.

Gyerek! emilyen, amolyan adta, vagy hozol feleséget a házadhoz, vagy megrendszebályozlak.

Na hiszen jól van, jól, csak ne tüsténkődjék édes jó öregem, majd meglesz az is, de lassa, maga már túlést rajta, mondja csak, hogy? mikép? mimódon?

Itt is egy kis baj, ott is egy kis baj s ez a matematika alapvető számítási műveleti szerint két kis baj. De talán a gondviselés majd csak megcsig valahogy. Ugye, meg?

Édes fiám (értelemezendő: te Fa Jankó) a gondviselés is sokat tesz, de ha az ördögbe sem mégy, nem nősülsz soha.

Igaz van édes jó öregem, meg lesz, meg kell lennie.

Megkezdődik a kutatás, az elmékedés, a bölcselkedés. Elfogja az ember Petőft, Aranyt, Tompát, a Lexicont, a Bibliát, böngész ki belőle a szellemet, mert kérem, egy jó, rövid gondolat, egy hosszú, rossz valótól ment meg néha.

Idegesen jár az ember a szobájában föl és alá, keményen sodorja a bajuszt, sopánkodik nagykot, oh! oh!

De mi a manó, hisz az ember számára sem ismer ily hirtelen felfordított világban. Elfogja az ember ifjúkori jegyzeteit, nez ki belőle szerelmes verseket s belebotlik a pillantása egybe:

Oh nem foglak elfeledni
Soha! soha szép kedvesem!

Jól tudom én, azt súgja nékem
Égy édes fájó érzelem.

Bejárhatom a nagy világot,
Futhatok zaj s élveket után
Emléked kísér mint az árnyék!
S téged szeretethet csupán!

gr. Vay Sándortól való szép kis vers be-kezdése. Istene, de boldog voltam valaha, amikor ezt a kis verset a Vasárnapból le-irtam volt valáknak. Csak romja most élnk képzeletem annak, a ki akkor az édes való volt.

Látom, a poezisnek talán vajmi kevés köze lesz az én első lépéshez. Nézzük csak a h. Eötvös József Gondolatok könyvét: »Ne higgy olyan gondolatnak, melynek zived ellent mond!« Első kitétel, milyen szép, milyen felszalag. De hát így se lehet meg-nősülni.

Fogom a tollat, hogy egy ismerős barátomnak szonika megírjam tisztas szándékomat. Mártogetom a pennát hol a porzórtatóba, hol a vörös boros poharamba, mely bukergetőtől előttem az asztalon áll s kezdem szivem szerelmes érzelmeit kerülgetni fekete bottüklök a fehér papiros lapján, ne hogy a diszkrétó, a reménytelenség, a blamage stb. . . . Jön az öreg. Hajtogatom hamarjánba a papirost. Deissen gyerek, megmutatót azokat az íráskot. De kérem, ne idéljen, így már megint vége s az ember nem akar gyerekek leleplezéseket tenni magáról.

Kiragod kezemből egy levelet.
Tekintetes Öri!
Én tudak a moga számára edj Parthie

Liptófaló. A rózsahegyi Magyarország körkényvtára e napokban szép számú könyvvel gyorapított. A hazafis éremlerítő ismeretes dr. Császár Imre lovag és Brobryn csky Tamás t. kör hangyok belátták azt, hogy a kör könyvtárának díszet első sorban a magyar remekművek kézikéz és emefőgyve kies-közlet e műnek megrendelését. A nagybirtárok díszkötésű és körülbelül 20 frnyvi értékét képviselő könyvek e héten Révai testvérkélt megérkeztek. A könyvek jeyzéké a következők: Arány János 8 kötet, Kisfaludy Károly 4, Virág Benedek 3, Berzenyi 1, Bajza 3, Garay 1, Kölesey 7, Csokonay 1, Toldy Ferencz a költsézet kézikönyve 5, Vörösmarty M. 6, összesen 39.

Kinéz e z é s. Fibiger a rózsahegyi pályafutartási osztály főnöke ugyane minőségben Teschenbe helyeztetett át, helyébe Angyará István eddigi vasúti hivatalnok vezettetett ki, ki is új hivatali működését megkezdte. Angyará román rózsahegyí működése mindenki előtt ismeretes, fínom modora és a mindenké iránt tanúsított előkezesége által közkedveltségre tett szert. Szívbeli üdvözlőjök kíválók állásán!

KÜLÖNFÉLÉK.

Justh Kálmán, vármegyeünk közzsezeretben álló főispánja a télí idény tartamára ismét áttette lakását Turóc-zst-Mártonba. A főispán úr és nagyra becslott családja mindenkor élénk érdeklődéssel viseltetnek társadalmi mozgalmakkal iránt s az ő jelenléti most is lendületé fog annak adni.

Negyven év. A királyi őfelségének, mint osztrák császárnak uralkodása negyvenedik évfordulója alkalmából ma Si m o r hercegg-prímás rendelődéssel az esztendőig egyházmegyében általános isteni tisztelet tartatik.

Felhívás. A selmezbányai Erzsébet róm káth. nőegyesület ez évben is nagyobb jótéteményben kívánván: városunk szegényeit részesíteni a karácsony ünnepe alkalmával, elhatározta tehát, hogy e szándéká megvalósíttatása érdekében gyűjtést rendez. Mídon e határozatból kifolyólag azon tiszteletteljes felhívással fordulok a nemesúvú emberbarátokhoz, hogy a fenti célra akar pénzbeli segítyét, akár ószoat ruhát, cipőt, sebkötéstér alkalmas várandarabokat, gyümölcsöt, kalcsoat, esetleg stb. adni sziveskedjenek, együttől oda terjéd kéresem, hogy a szives adományokat e hó 20-ig M á t á s Károlyné alelnöközött juttatni kérgeskedjenek. Selmezbányán 1888. évi december 1-én. *Oroszky Mária,* az Erzsébet r. káth. nőegylet élönke.

Működései színelőadásai. Felhívjok olvasóink figyelmét a folyó hó 8-án, szombatban tartandó működelői színelőadásra, mely alkalommal a »Nórurom» című 3 felolvoárósnos vígjáték kerül színe.

A budapesti egyetemén fenálló Beszerce-Selmezbányai Társasoké fenállásának 10 évi jubileuma alkalmából f. évi deczember hó 8-án este 6 órakor a »Kommer-féle vendégelő földszinti külön helyiségében ünne-

pélyes felolvásót estélyt tart, mely alkalommal a kör újonnan megválasztott tiszteletbeli élönke, Klamarik János dr. miniszteri osztálytanácsos fogja szírelt előolvoári. A felolvásót estélyt sorrendje a következők: 1. Élönkő megnyitja. 2. A kör történetének felolvoása Jelenyky Kálmánról. 3. Tiszteletbeli tagok választása. 4. Zárszó. 5. Tiszteletbeli társas vacsora követi. Résztételi jegy ára 2 frt. Vendégek szívesen láttának.

Hangverseny. A se moci m. k. bányász és erd-ssz akad. ifj. kör »Dal- és zene-egylete» decz-hó 8-án a városi vígadóban jótékony-célú hangversenyt rendez a következők műsorral: 1. »Nyitány» előadja a zenekar. 2. »Reissger» Trio op. 85 zongora Muszka Margit k. a., cello: Singer B. úr, hegedű: Schönher S. úr. 3. Huber K. »Dalárdimód» előadja a zenekar. 4. »Meyerbeer» részlet Ördög Robert-ótl éneklí Kührer Évi k. a., zongorán kísérí Búttner F. úr. 5. »Szavalté» Selymessy F. úr. 6. Konti J. »Suhancz» kerígó előadja a zenekar. 7. »Nepalók» Szentmáry E-től előadja az énekkar. 8. Boehm »Kondo Allegretto» op. 30. fivola: Bükhl J. úr, zongorán kísérí Búttner F. úr. 9. Huber K. »Ósének emléké» előadja az ének- és zenekar. A hangversenyt tánc kövve. A működő egylet vezetése Gulcsay László dal- és zeneegyleti élönk, Schönher Sándor zenekari és Csátray Kálmán énekkari karmesteré vezetésé alatt áll.

A megjezött. Vidékünk egy népes helységében a közel múlt napokban egy falusi banda fókonzartásának családí túzhelyén különös véletlen történt. A mennyiben muzsikusról, még pedig kontraszról van szó, természeténél fogva is vérebán van, hogy az élet bökros tenedő közepett is, a zene ütemeihez alkalmazkodva az élet különböző csapásait jól pianissimo, hó fortissime túrje el; emígyen eszelekedvén akkor is, midőn egy szép napon véletlenül egy kettős öröndetes családí eseményre ébredt fel. A dolgot volfánál fogva, nem is lett volna olyan nagy baj, há máz ösöse vissza tizenegyen nem lettek volna a családban, s há az anyai figyelem a két kis fiu fején gyanus szívu tünéményeket nem fedezett volna fel. Rövid néhány hét alatt csakugyan egész határozottsággal volt konstatálható, hogy az anyai aggodalmak alaptalpon nem valának, a mennyiben tudmílí, mind két kis fiunak cínobveresé hűja lett. A természet ezen ártatlan játéka az érzékeny anyai szívet a sértett hüász roppant mérvü izgalmával töltötte el, s a természet ez ártatlan szépséglények megféltését az almos könyvből akarta tudni ki. A cínobveres háji színébe csak akkor nyugodott belé, midőn a világ látomáit századok konstatáltak, hogy ez nem lehet más mint igazsá. A dolgot igyelté megoldásról megemlítet családí egysé megoldástí híveszté, az aggodók az eseten, majd így lesz jó, mondja: csináltok a fiuknak fehér mellényt, hogy zöld nadrágot, hogy famillanc családí fajja egy nemzeti színi bóktrával gazdagodók.

Kerületí főúnyónkeget szervezett a »Bécsi biztosító társaság» Árvam, Liptó-, Trencsén-, Turóc- és Zólyomgyegek területére Turóc-zst-Márton székelyhelyén. A kinevezett kerületí főúnyónk, Baross Kálmán, már megérkezett és megkezdte működését.

Új teleknyónkí hivatal. Hir szerzők a zónvárajai kir. járásbírósság közölselt teleknyónkí hivattal ruháztatí fel.

A szodaviz. Több panaszt kaptunk, hogy a helyben közölsöt szodavizás üvegek ólomkupakja a legelőmbt egészségügyí kivunalmaknak sem féltel meg. Ajáljuk ezen jogos panaszot a községségi hatóság figyelmébe s megjegyezzük, hogy a legtöbb városban az ólom kupak használata el van tiltva.

Teljes búncsoánat. Lapunk múlt számban közzé tett íly című újdonságra a következő helyreigazítást kaptuk: A pápa több káth. páspók ama kérelmét, hogy a hívek, kik ez idén az ó jubileumát megünneplétek, még egyszer gyú hessenek ösöse haladás végett, meghallgatván, elrendelté, miszerint a páspókák által meghatározandó templomokon f. é. decz. 31-én az Isteni Szív tiszteletére az ol t á r i s z e n t e g y k i t é s s e k rövid időre a hívekné nyilvános imádság e t t, bold. sz. Mária rózsafüzérének 5 tízedé imádkoztatsek, végül az előírt szertartások után a nép a sz. o s t y á v a l m e g a l d á s s e k. Minden egyes hívnék e ki, miután kellően meggyón t és megáldottá, eme nyilvános megkérelvésén áhittartól részt veszt, imádkozván az egyház és sz. szék nyugalmaért, a békéért és a bűnösök megterésért, a pápa kegyesen engedélyezi a teljes búncsüt, azaz a már megbocsátott bűnök ideiglenes büntetését.

Kivándorlás. A ruttkai esendörök november 29-én ismét szep esz e m e y e i k i vándorítót tartottak le, kik igazolvány nélkül utaztak. Találtattól náluk 450 ft és 5 vasúti jegy. A esendörök a helybeli szolgabíróssághoz kísérték be őket, honnt utiköltéssel ellátva haza küldötték őket.

Enyhé november. Míg november hónap első felében igen szép jég-pálya volt s

jávbán lehetett kocsolyázni, a másik felében pedig valóságos tavaszi napjaink voltak. A hómérg mar a reggeli órákban a fagyó pont felett állott, delele már felzállott csaknem a földig, delele már napszállt. A föld fagyja egészen kiemellett s megtörtént az, ami Turócban nagyon ritka, hogy november végén újból megoldta a szantás mindenfélé. A napokban esőre változott az idő.

Sorsházás. A turóc-zst-márton-blaticzai járásban a sor alá kerülő ifjak részére a sorsházás hó 22-én lesz.

Egy örjónkének hagyatéka. Síre, — kiabála egy egyszerű munkáskent ruházott ember, Franciaország nagy miniszteré Richelieu — Síre, egy talalmány sikerült, mely azon nemzetet, mely azt előadja, szerencsésé teszi. Síre, kegyeskedj engem kihalgatni. De hogy Richelieu srk kedvben volt és a munkás nem szűnt meg utána kiabálni, megparancsolta a miníster, hogy azon boldodt tegegy fogságba. De ott sem hallgatótt az ember és egy brit nemesnek figyelmét vonta magára, ki ennek gondolathoz csatlakozott és arra bírta, hogy a gozórt fedezze fel.

Eleintén minden nagy feltalást megkísérlelnek nevétségessé tenni. Ha azonban a tanúk száma folyton növekszik, és a tények megdöntöhetetlen bizonyítékot adnak, úgy végre is a legerősebb kétségek és előítéletnek meg kell semmisülni. Így bizonyít dr. Hesch is a berlini Polykliknáb-ú: »Magan is használtnak Warner Safe Cserjút, mivel a legkisebb hideg agycsüt és szüdbogast okozott nálam. Ezen érzékenységgel azsa megszűnt, szívobhogasom is eszedébe. Sok ily bizonyítékna, mint a fenti, bírtokában vagyunk, mely Warner Safe Cserjének igen nagy győzgyerejt mutatja, mely ívegenként 2 ft-ért a legtöbb győzgyeztartában kapható. Használati utasítás ingyen és bérmentve megküldetik. Címzendő: Warner H. H. és társa Pozonyban.

Verseny a Jäger-erdészerben. Levelezőnk a következőket írja: Kellemetlen benyomást tesz a közönségre, ha látja, hogy a verseny mű éroszokas és haszon nélkülü lépésekre engedí magát rajadatni és mily erőfeszítésetek tesznek egyes cégek, hogy a másiknak ártsanak. Tudvalevőleg a Riess J. H. cég (Bécs, I. Jasomígotstrasse 3 és VI. Mariahilferstrasse 19/21, képviselője Budapestén Lozwy D. által sas-utca 12 és a vidéken Kiss Zsigmond által Szegeden) volt az első, mely a Jäger-féle normálteroszt Austria-Magyarországban bevezette. Azóta e cég normál-készítményí kitünő minőségű, fínom kiállítású és gyapjúanyaguk tisztaságánál fogva oly ismertekké és kedveltékké lettek, hogy a hozzáértő közönség más hasonló gyártmányok fölött a Riess-féle gyártmányoknak adja az azokat megíltelő elsőseget. E körülmény következtében több hasonló külföldi gyár tulajdonosa azt a hibát követte el, hogy hirdetések által el akarták hitetni a közönséggel, hogy csak az ő gyártmányuk az »egydül jó és üdvözítő». Miután azonban a közönség tudja, hogy a Riess-féle készítmények ép oly valódiak, de kivétel és minőség tekintetében amozáknál fínomabbak és jobbák és miután az is érdeklünkben fekszik, hogy pénzünk ne vándoroljon a külföldre, ennek következtében mindenki a saját érdekekben fog eszeledni, ha a bevasárlással csak Riess-féle Jäger-ruhát kéri és fogad el és magat érrel lebeszélteni nem engedí.

A csokoláde-kerdeshez. Manapság annyiféle csokoláde készítmény ajánlatik hirdetések, plakátok és kereskedők által, hogy a közönség valóban gyakran zavarba jön, hogy hál tulajdonképen melyik készítményt vásárolja. Ezen felül még a külföld is elaraszta az országot nem épen a legfinomább árival és némely kereskedő egyrészt a külföldi iránt való kiesnyes és indokolatlan előszeretettel, másrészt nyerskedésből, a gyakran rosszabb, de mindig drágább külföldi gyártmányt ajánlja a vevőnek és éztáltal nemcsak a közönségnek, de a helyföldi gyártmárnak is kárt okoz. Mintegy 15 évvel ezelőt jó és tisztá csokoláde nem is készítteték Austria-Magyarországban gyárításg és gépekkel és nem eszeledyre becsulandó Kufferle József és társa jóhírű budapesti és bécsi cégnek az az érdeme, hogy ez kezdte nálunk a tisztá és jó csokoládeknak gyárításg gépekkel való előállítását. E cégnél ma is első helyen a csokoláde finosúsága, tisztasága és oléssága tekintetében és a Kufferle-csokoláde kedveltségét és óriási elterjedését megmagyarázza az a körülmény, hogy készítésénél, a kakaó megválasztásánál, minden kártekyon kevérek (mint vanília, liszt, festék stb.) mellőzésénél és kitünő feldolgozási módjánál minuciózus pontosságúak járnak el és ára mégis oléssób a külföldinél. Nemesak a hazafiság, de a saját érdeklünk is azt kívánja, hogy a hazai-árszonyok a drágább és é mellettl gyakran rosszabb s kevéssébb tisztá külföldi gyártmány helyett az udetekben csak a jobb Kufferle-féle helyföldi gyártmányt kerjék és fogadják el, mely amozatok minden tekintetben felülmúlja és orvosi körökben is nagy kedveltségnek örvénd. (Kapható helyben a fínomabb fúszer és csemegéző udetekben és cukrászdákban.)

TANÚGY.

Az iskolái év kezdeté s az iskola-ítogatók.

Szülő Géza kir. tanácsos-tanfelügyelő Turócvarmegye közíg. bizottságának november havi ülésén bejelentette, a mint az a Felvidéki Híradóban közölve volt, a megyei közígazgatási bizottságok, hogy í felügyeleté alatt álló népskolákban, különösen álu helyeken a rendes iskolái tanítás csak november második felében kezdődik.

Hogy a tanfelügyelő úr jelentése — kivéve tan a városokat — majdnem az összes túrczomegyé népskolákra vonatkozott, azt tudják legjobban a falusi néptanítók. Vannak iskolák, a hol még egy-két gyermek sines az iskolában, vannak a hol most hoznak gyermekek iskolába és vannak a hol már megkezdődött a tanítás.

Eljön majd alább, elfog ólvadni a hó és Gyuri, Janesi és Palkó megmondja a preceptor úrnak »Az Isten adja meg, megtek az okrókat hajtani».

A preceptor úrnak meghagyja a nagytekintetű iskolázók, hogy karácsonykor farsángkor és húsvétkor egy-ó azt meg is teszi és igt a öszes szorgalmi illetéktanítási idő tart 4—; hónapig. Ezen idő alatt kell a gyermekek 12 tantárgyban oktattani a minísteri, illetőleg az egyházi tantervben előírt tananyagot lelkiismeretesen át venni és ha a törvénynek megfelelő akar, gyermekekét a magyar nyelvre is tanítani. Hogy ez túlterhelés, plane 4 hónap alatt arról beszélni sem kell.

Ea azonban saját tapasztalatomból mondtam, hogy nem olyan nagy lenne a túlterhelés, ha az iskolái év 10 hónapig tartana. Lehetőség-e ez? En azt mondom, hogy igen. Erélyes politikái hatóság és érelves községi bírák megethették azt. Ki adja ezeknek az érelt? A politikái hatóságok, illetve a szolgabíróknak a megyei közígazgatási bizottság, községi bíráknak a szolgabíró.

Facta loquantur. Záturca községeknél volt 6 év előtt egy érelves községi bírája, ez behozta azt, hogy a tanév szeptember elsőjével kezdődik és június 24-éig tart. A ki azonban a dolgotról meg akar győződni, az menjen Zólyomgyebe, ott már az össet iskolában a tanév szeptemberben kezdődik és juniusban végződik. Azért ez a megye a közigatási miníster jelentése szerint első megye a népoktatási tanügy területén. Zólyomgyéért azért hoztam fel példány képl, mert van Turócmegeyében egynehány intelligé ember is, a ki azt hiszi, hogy a gyermekek kénytelenek bírák és libát legeljen. Minden községeknél van falusi bírák, ténén is lapasztóra, a gyermek menjen iskolái. Turócmegeyében nem nehezébb a megélhetés, mint Zólyomgyében.

Iskola látogatót t. í. oly égyenti, ki a minísterium részéről egyes iskolái látogatásával megbízták, még nem volt szerencsés iskolában láthatni, pedig 12 évig tanítóskodom **Ezen tisztségre kellene szál-emberéket kinevezni és ezekben nálunk lehet válogathatni. Van több művelt lelkés, tanár és tanít. Ezek tudnának a tanfelügyelőnek referálni. Földbírókosoknak más szakmájuk.

En a novemberi közígazgatási bizottságban nem voltam, de a Felvidéki Híradóbb tudom, hogy a megyei közígazgatási bizottság tanfelügyelő azon jelentésére, hogy a rendes tanítás csak novemberben kezdődik, semmi határozatot nem hozott, de még csak megjelzését sem tett.

En több túrczomegyé falusi kártárs nevevő batorokodom a megyei közígazgatási bizottságot kérni, méltóztatásuk ez ügyet fontolóra venni s vele komolyan foglalkozni. A tanfelügyelő nagyon keveset tehet a rendes iskolátogatás érdekében, ha a politikái hatóság vele nem törődik.

Burian János, tanító.

IRODALOM.

Költevények.

Irta *Versányi György.* Budapest, 1888. Nádor Kálmán könyvtáradisa. Nyomatott a turóc-zst-mártoni nyomgyárműdobában. Ára 1 forint.

Egy kötet költemény, költemény egy valódi költőnek. Az olvasó lelket mindjárt megkapja az igazságr; itt is, ott is mintha lélekbeli volna kilópvca ez a gondolat, az a kép. Eszünkbe jut az ismeretes »mondás: a jó költő azt írja le, a mit millők éreznek, csakhogy nem tudják úgy kifejezni. Ez igazságnak következménye a hangulat, mely e költeményeken előmól, a mely szívbeli szívezésszó.

Előí Csala d i k é p e k címen egy 20 illetégy 24 (egy számla alatt öt bölésodalón) darabból álló ciklus van. 1877-ben jelentek meg *Havasí rózsák* cím alatt szerző szerelmi dalaí, e meleg érezelms dalok, sajátságos üdeséggel, mintha valami friss, ozonos hegyi levegő ömlenek el rajtuk. Ennek utolsó költeménye az eskívő utánról szól s az az alappöndolata: *Es most ényém*

* Gyú tudjuk, hogy a törvényben kevéssébb van előírva. Szark.

** Talán a záturcai iskolára néve név is kivéve van? Ez utóbbi még név is áltáloánóva. Szark.

